

Čtenářský deník – Geopolitika

Beck, U. (2004) Společnost světového rizika znovu: hrozba terorismu. In Beck, U.: Společnost světového rizika. Sociologické nakladatelství, Praha, str. 294-314.

Klíčová slova: světová riziková společnost, globalizace, terorismus, neoliberalismus, kosmopolitismus

Obsah:

Autor se v článku zabývá novými skutečnostmi, nad kterými mnozí začali uvažovat až po útocích 11. září 2001. Definuje zde pojem světová riziková společnost, přičemž důležitou roli hraje právě pojem riziko, které postupně nabývá na významu, ovšem často je špatně definovatelné, předvídatelné a dochází tak ke stírání hranic těchto nekontrolovatelných rizik. Ta mohou mít tři rozměry – časový, který se týká časového rozměru rizik, prostorový, jenž nebere v úvahu jakékoliv hranice, a sociální, týkající se odpovědnosti za daná rizika.

Ve světové rizikové společnosti rozlišuje autor tři osy konfliktu – osa ekologických konfliktů, osa globální finanční krize a osa teroristických sítí. Jejich výskyt je globální, ale nejsou rozložena rovnoměrně a vyvíjejí se rozdílným způsobem a jednotlivé regiony mohou také postihnout různým způsobem. Přesto je však nutné tyto konflikty řešit globálně. Oproti ekologickým a finančním konfliktům je teroristická aktivita záměrná, tj. od prvopočátku chce páchat zlo. Terorismus navíc podněcuje k nedůvěře. Zatímco environmentální a finanční rizika nebyla dosud zcela uznána, teroristická hrozba téměř ihned. Riziko globálního terorismu však zapůsobilo zcela opačně, než teroristé zamýšleli. Globalizace se začala ještě více prohlubovat, národní bezpečnost a mezinárodní spolupráce se ještě více propojily. Idea národního státu a neoliberalismu se oslabil. Propast mezi těmi, kdo z globalizace těží a těmi, které ohrožuje, se zmenšila. Západ ve svém vlastním zájmu nemůže být lhostejný k problematice zemí třetího světa. Každý národ by si měl uvědomit, že nemůže bezpečnost svým občanům zajistit sám, ale jediným řešením globálních problémů je nadnárodní spolupráce.

V závěru textu autor podrobuje kritice metodologický nacionalismus, jehož principy jsou založeny na národním státu. Tyto principy byly zakotveny do sociální vědy, což vede k tomu, že na národním státu je založen náhled na politiku, právo, historii. Naproti tomu kosmopolitismus není tolik vázán hranicemi a rozdíly mezi národním a mezinárodním se stírají.

Komentář:

Článek přináší vcelku zdařilý pohled na současnou situaci ve světě, přičemž převažuje autorův kritický pohled. Rozdělení všeobecných rizik do tří kategorií je vcelku výstižné. Řešení vidí autor v kosmopolitizaci světa, která by však v textu mohla být podrobněji interpretována.

Negativně hodnotím složitou stylistickou strukturu textu, která do určité míry ztěžuje orientaci v dané problematice. Celý překlad textu hodnotím jako ne příliš zdařilý.

Otázky:

Může se národní stát sám o sobě vypořádat s globálními riziky?

Jaká další globální rizika kromě výše zmíněných by se mohla potenciálně objevit?

